

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:	1 K —
1 óra 60 f.	1 óra 1 K —	3 —
1 évre 1 K 80 —	1 évre 3 —	6 —
1 évre 3 — 60 —	1 évre 12 —	12 —
1 évre 7 — 20 —		

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

TILTAKOZNAK

Lapunk tegnapi számában városunk két plebánosa nyílt levelet intézett a helybeli lelkészekhez, melyben azon kérdésre kértek tiszteleteljesen választ,

„helyeslik-e Fényes Samu istentagadós társadalombomlasztó elveinek városunkban való hirdetését s mint hiveiknek vezérei hajlandók-e ezek ellen tiltakozni.“

A lelkészek közül ketten, Gáncs Jenő ág. ev. lelkész és Heinrich Ármín orth. főrabbi ma válaszolnak a nyílt levélre. A szerkesztőséghez intézett leveleiket itt közöljük:

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Tiltakozom azok ellen, kik a hívők békéjét megrontják tanításaikkal.

Életről csak az taníthat, aki él; akit minden tetteiben az erkölcsi felelősség örök-életre emel fel.

A pozitív üdvígazságok tagadása megfertőzése a társadalom életének és a lelkiismeret hullája.

Minden ország talpköve a tiszta erkölcs, hitigazság nélkül nincs nagyratörő lélek. Hová jut az ember a földön lélek nélkül, ha az önzérettel, szabadsággal visszaélnék botorul?

Tisztelettel
Gáncs Jenő,
evang. lelkész.

Tekintetes Főszerkesztő Uram!

Főhatalmazom kegyedet, sőt kérem, hogy becses lapjában az én tiltakozásomat is fejezze ki, mindennemű vallást gyalázó nyilvános előadás ellen.

Szfvár, 1912. nov. 28.

Kiváló tisztelettel
Heinrich Ármín,
orth. főrabbi.

KIK TÁMOGATJÁK?

Rövidesen kiderül, hogy városunkban kik támogatják Fényes Samut. Hamarosan leplezetlenül fognak állani Székesfehérvár közönsége előtt azok a petrolőrök, akik gyulékony anyagokkal itatják át a nagyszakálás gyújtogató által felgyújtandó területeket. Egy-kettőre tudni fogjuk, kik azok, akik Fényes Samut a nyakunkra hozzák, akik neki talajt készítenek, akik gyalázkodásait és tudománytalan handa-bandaít elősegítik. Szóval ki fog mutatkozni, kik azok, akik a vallásos polgárság hitét és hazafiságát ezzel az istentagadós zsidó vigéccel sárba tapostatják.

Fényes Samu szereplése a legvakmerőbb, legarcátlanabb inzultálása a kereszténységnek. A kik tehát őt ebben elősegítik, lelketlen módon feljújálják a város felekezeti békéjét. Már pedig a felekezeti béke megzavarása kétélű fegyver. S előre megmondjuk: ha Fényes szereplése nyomán kilobban

nálunk a felekezeti gyűlölködés tüze, a bekövetkező áldatlan harcért a felelősség őket terheli.

Kijelentjük: a szociálistákkal való takarózás már lyukas paplan, annyira lyukas, hogy okvetlen kívül marad a lólab. A lapunkban megjelent *Népszava* idézetek kétségkívül igazolják, hogy a szociálistáknak Fényeshez semmi közük. Legfeljebb azoknak a kolompásoknak, akiknek a szociálisták csak kereszténygyűlöletük kiöntésére alkalmas.

Székesfehérvár hívő, keresztény népe nem tűri hitének tervszerű gyalázását. S ha ez mégis megtörténik, fog módot találni arra, hogy a bűnösök lakoljanak. Azok, kik sötét gyűlölködésükben a felekezeti harc átkait hozzák a nyakunkra.

Követeljük a korcsmák és pálnkamérések bezárását szombat esti 6 órától hétfő reggelig.

Lourdes.

A „Fejérmegyei Napló“ tárcája.
(Folytatás.)

Riviérené asszony, Chalaisból, 38 éves már hosszabb idő óta gyomorhajban szenvedett; gyakran hányt, többször vért is. Orvosai egyértelműleg gyomorrájkot konstalták nála, mely ellen semmiféle gyógyszerük sem használt. Lourdesban a Szentséges Körmenet alatt egyszerre ép egészségesnek érezte magát; azóta se fájdalom, se hányási inger nem jelentkezett, étvágya teljesen megjött.

Montparrus Helén, Bondyból, 24 éves hajadon, mit orvosi bizonyítványa tanusított, Pott-betegségben szenvedett 1906. óta (hátgerincvelősvadadás) annyira, hogy már lábai is elbénultak. Több kórházban kezelték, de mindentűt gyógyíthatatlannak találták. Amint a szentségi áldást kapta, iszonyuan fölajdult fájdalmaiban, majd hirtelen fölugrik tolokocsijából és siet az Ellenőrző Irodába. Ott az orvosok kimondták, hogy lábain semmi-

féle bénulás sem vehető észre; hátgerince is teljesen egészséges. Egyhangulad konstalták a teljes gyógyulást.

Augusztus 25.

Hantson Gabriella, Roubaixból, 19 éves. Baja ballában térdalmas izületi lob volt, már 5—6 év óta, (Arthritis fungosa). Operáció sem használt. Sőt annyira rosszabbodott hogy 1910. óta már járni se tudott. Tolókocsin hozták Lourdesba, hol aztán a Szentséges Körmenet alatt egyszerre fölkel és járt. Hamarosan megállapíthaták az ellenőrző irodában, hogy minden baja megszűnt teljes rendben találták balláját is éppen úgy, mint a jobbót.

Tarin Germaine, Párisból. Ezen 10 éves gyermeknek már 2 év óta csipőszájába volt; állandóan gipszkötés volt rajta. Tolókocsin hozták Lourdesba. Első napokban semmit sem javult. De az utolsó napon vett fürdés után azt kívánta; hogy vegyék le a gipszkötését, mert már semmi baja sincs. És az orvosok valóban igazat is adtak neki: teljesen rendben találták egész szervezetét.

Coulainné özvegyasszony Vendé-

ből, 32 éves. Vessit kellett megoperálni. De utána belső sebje maradt, mely folyton gyenedt. Majd vesekövek mutatkoztak, iszonyu kinteljes fájdalmakkal. Mozdulni se igen tudott. Így hozták Lourdesba. Ott, türdése alatt, kijelenté, hogy semmi bajt sem érez. És az orvosi vizsgálat se találta még nyomát sem az eddigi bajoknak. A belső gennyedés se jelentkezett.

Augusztus 26.

Beucher Felix, Genestből, 46 éves. Balcombján nyitott seb volt, mint égésnek maradványa. Térdre meg annyira merev lett, hogy azt az orvosok teljesen gyógyíthatatlannak mondták. Ezért folyamodtak Lourdeshoz. Es ott valóban gyógyulásra talált, Eltűnt a seb, megszűnt a meregvés. Azóta semmi baja.

Említettük már hogy nem minden gyógyulást fogadnak el Lourdes orvosai azonnal, hanem egyeseket elutasítanak azzal, hogy jelentkezzenek jövőre. Ezzel azt akarják kimutatni, vajon a gyógyulás valóban állandó-e, nem visszaeső-e. Mert hisz' vannak hirtelen gyógyu-

lások, melyek azonban csakhamar ismét visszaesnek az előbbi betegségbe.

Ezen alapon bemutatjuk itten azon gyógyultakat is, akik már az előző években gyógyultak meg, de csak most vizsgáltatták felül magukat. Ezek tehát csakugyan bizonyosan végleges gyógyulások.

Douinotné Boissel, 31 éves nő, St.-Ellierből. Orvosi bizonyítványa 1911. május 11-ikéről azt állítja, hogy 1909. május átvában gerincvelőgyulladás (Myelitis grippalis) támadta meg, mely utóbb jobb csipőjén hűdést (Paralysis) is támasztott. Semmiféle orvosi kisérlet sem használt. Amint 1911. augusztus 20-án a lourdesi fürdőből kijövet találkozik az éppen elhaladó Oltári Szentséggel, iszonyu kínokat érez különösen csipőjében, majd egyszerre erőre jön és fölkel; mankói nélkül akar tovább menni, de csak pár lépést tudott tenni. Harmadnapjára azonban, újabb fürdés után már teljesen meggyógyultnak vallotta magát. Fájdalmait többé nem jelentkeztek. Es azóta, már egy éve, egyáltalán semmi baja sincs.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00001275

Válasz és hozzászólás.

Bilkei Ferenc plebánus ur, — a Hyemer ház és szomszédja felől elmondott megjegyzésemre válaszolt, amely válasza igen rövid megjegyzésem van.

Valóban igazolom Bilkei barátom hiedelmét: én csak *kivülről* ismerem az emlitett épületeket, — s arról is szóltam. De hát a belső nem határoz.

Egy jóra való, ügyes építész úgy megcsinálja a csupa kényelmetlenség és össze-vissza épített házat, hogy csupa öröm lesz; — Azért építész, hogy megtudja törni a kemény diókat. (Fentartom az én ott lakásomra tett kijelentést!) Az, amit a 30—40 ezer koronáról mond — az már beszéd, — mert az pénz! Elismerem, hogy bizonyos tekintetben luxus dolog annak az épületnek a fentartása, sőt határozottan — áldozat, amelyet a kultúrára és a város multjának emlékére áldoz a municipium.

Hanem ajánlok Bilkei barátomnak egyességet 50 §-re. Egyezzen bele abba, hogy a plebánia épületet renováltassa a város szakemberrel és akkor én beleszerezem abba, hogy a leány iskola épületének helyére — de lehetőleg a mai épület helyében — akár felhőkarcolót építtessen a város. Igazán óhajtom, hogy maradjon egy emlék városunkban, amely ős polgáraink distingváltságáról beszéljen a jövőnek.

Hogy azonban minden kétséget kizárólag megállapították, valjón érdemes-e az a város — hiszen az semmi sem kerül, kérje le a Műemlékek Orsz. Bizottságának szakértőjét — hogy az adjon a kérdésben tanácsot. En nem vagyok szakember, azért meg nem csak a buz, de *errare is humanum est* és én rejonóg is vagyok (aláírom), — tehát hadd halljuk — mit mond a tudomány és a praxisis!!

Most pedig jön egy hozzászólás! Szívemből sajnálom a levelesláda (No. 1.) úrnak a kulturpalotához való hozzászólását. Sajnálom, mert olyan indokokat hoz fel a kulturpalota *mielőbbi* felállítására ellen, amelyek nem indokok. Mert az, hogy hozzuk meg a kulturát — az után a palotáját — ez szó szerint megállana, ha volna olyan hely a világban, ahol — lenne kultúra!

Mert levelesláda ur szerint nálunk nincs kultúra, mert itt káromkodnak az emberek, mert itt van sár, de illemhely nincs, mert itt a kofák trágár beszédek mondandak, s mert itt a nép egyszerű házi állata besurran a Petőfi ünnepélyre. Hát engedelmel kérek — mondjom levelesláda ur egy olyan helyet ezen a világban, — ahol nincs ember, aki káromkodna, ahol nincs sár, ha alagsóveket raknak le az utcákon, ahol a diplomaták feleségeinek nivelóján állanak a caarnok hölgyei s ahol ne fordulhatna elő valami, ami egy ünnepi hangulatot megzavar! Róma — ő a kulturváros — de oly szépen káromkodnak ott az emberek, akár csak az a huszárörrmester, aki Tatán nem tudta produkálni magát a német császár előtt. Athén — sem kutya, — de ott sem tudták az esőt elparancsolni arra az időre, amíg a városát a csatornák. Velence — auch Etwas! — méltóztatik emlékezni az ottani illemhelyekre — és contra illemhelyekre (vietato di...) Pa-

ris — no ez is kultura-fészek — s ott sem Angot asszony minden piaci zöldségárus. S azt hiszem megírtént már Loudesban is, hogy ebecske jutott be a székesegyházba mise alatt.

De ne folytassuk. Ha tehát Levelesláda ur csak ott akar kulturpalotát építeni, — ahol van kultúra, akkor csak egyetlenegy kulturpalota lesz a nagy mindenségben s az a Menyországban lesz — máshol sehol...

De hát kérem a kulturpalota nem is a káromkodó, trágárkodó stb. — *profanum vulgus quod odi et arceo* számára készül... Van talán öskoronázó városunknak más közönsége is, — mely megérdemel kulturpalotát, a melyet valóban azok számára építenék — a kik építtetnek — kiknek szüksége van arra — s nem azoknak a számára, a kik anugy is kerülni fogják. Ilyen okoskodás mellett az ellen is emelhetnénk okokat, hogy templomot építsenek, — hisz van templomkerülő ember egy városban — legalább is annyi, mint templomjáró! hogy tudóvsz-kórházat építsenek, — hiszen van sok olyan ember, a ki e szörnyű korban nem szenved...

Azután pedig — miért ne adjunk muzeumunknak megfelelő otthont, miért ne legyen könyvtárunk, miért ne legyen olyan felolvasó termünk, mely ingyen álljon a kultura szolgálatára?...

Ha pedig az én véleményemre kíváncsi valaki abban — mit tartok a kulturpalotának a nagy tömegre való hatásáról — akkor Tassora bizom, hogy mondja ő el a mit ő mond — s én gondolatban alázatosan megcsókolom annak a nagy költőnek a ruhaszegélyét, — mert így nem mondta el azt senki. Mit is mond csak (Arany szerint).

Tudod, hogy a világ mind arra tödul,
Hová Parnassus önti csábjait,
S a költeménnyel fűszeres valótul
Rögzött se fél, — oly édesen javít.
Mintha beteg gyermek —
Mézsel kenők a csésze ajkait —
S a keserű nedvet csalódva issza. —
Hogy avval éltét nyerje vissza!

Rexa Dezső.

Sztrájkok a vidéken.

Seregélyeshez tartozó Hipolit majorban, gróf Zichy János birtokán 112 zalamegyei mezőgazdasági munkás tegnap reggel sztrájkba lépett. Az idő előrehaladoottsága miatt nem akarnak dolgozni. Meszlény Béla th. főszolgabíró a helyszínére utazott és helyszíni tárgyalást tartott, melynek eredményeképp 110-en munkába állottak, kettő azonban renitens maradt. Ezeket fejenként 15 napi elzárásra ítélte a főszolgabíró s büntetésülük kitöltése végett a székesfehérvári fogházba hozták őket. Bruck Rezső Seregélyeshez tartozó Sándor majori bérletén 56 seregélyesi mezőmunkás sztrájkba lépett. Ezek szintén a késő őszi miatt nem akarnak tovább dolgozni. A csendőrség felszólítására azonban munkába álltak.

Az idei őszi esőzések miatt a rendes időben nem lehetett dolgozni s azért maradtak ilyen későre az őszi munkálatok.

MEGJÖTT az új szervezési szabályrendelet legsürgősebb része.

Nagyon sok bajt, kellemetlenséget okoz a városnak az a sajnálatos körülmény, hogy a magas miniszteriumból olyan keservesen érkeznek vissza a felkerült ügyek. Az új szervezési szabályrendelet már évek óta ott lent hentergett a belügyminiszteriumban. Kétszer visszaküldték kiigazítás végett s a huzavona ideje alatt a kiigazítandó rosszállapotok maradtak úgy amint voltak.

Tegnap délelőtt végre valahára jóváhagyva leérkezett az új szervezési szabályrendeletnek az ügyosztályokra és számvéviségre vonatkozó része. Ez volt a legsürgősebb. Most már módjában áll a városnak hozzájárulni a városi adóügyosztály borzalmas állapotainak megszüntetéséhez. Mint tudjuk, a polgármester ezt az ügyet tárgysorozaton kívül leviszi a mai közgyűlésbe és indítványt tesz az új szervezési szabályrendelet értelmében választandó 5 számtisztai állás betöltésére. Előrelátható, hogy még ez a mai közgyűlés elrendeli az új állásokra a pályázat kiírását.

Halálra gázolt katonák.

A szerb konfliktus áldozatai.

Tegnap már távirati tudósításunk alapján közöltük, hogy Bicske és Herceghalom között két katonát halálra gázolt a vonat. A borzalmas szerencsétlenség részleteiről a következőkben értesít bennünket bicskei tudósítónk:

A magyar-szerb bonyodalomnak meg vannak az első áldozatai. A hadvezetőség elhatározta, hogy a hidakat mindenütt őrizteti s így Bicskére is érkezett a 68. gyalogezredtől egy különítmény, amely az egyes hidak őrzését teljesítette.

Az egyik csapat egy szakaszvezető felügyelete alatt a Bicske és Herceghalom közti hidat őrizte. E munkájában megdöbbentő szerencsétlenség történt. Nagy János szakaszvezető november 27-én délelőtt az egyik ujoncot felvitte a hidra és magyarázta mi a teendője, ha őrségen lesz. Magyarázatközben

Budapest felől robovga jött egy tehervonat, amely elől kitértek a másik sínparra és így figyelmeztetést elkerülte a Bicske felől jövő gyorsvonat, melynek vágányain álltak. A gyorsvonat mindkettőt elgázolta. *Rögtön meghaltak.* Testük darabokban hevert a síneken. A szakaszvezető családoss ember volt. A különítményben ott volt az öccse is, aki bátyja halála leteltti bánatában kétségbeesetten sirt. A holtestüket a bicskei halottas házba vitték. Meghatóan tárgyalják az esetet a bicskeiek, akik részvétellel vannak a szerencsétlen katonák iránt.

A VASUTAS VÁROSRESZ ÜGYE.

Küldöttség a belügyminiszternél.

Körülbelül kilenc—tíz esztendő alatt egy új városrész épült az asszalvölgyi árok és a vasuti fűtőház között. Ezt a részt vasutasok lakják, derék, hasznos polgárai a városnak, akik ittlétükkel nagy hasznára vannak úgy kereskedelmünknek, mint iparunknak.

Más város, ha ilyen derék, törekvő polgárai vannak, akik szánóföldök helyén modern lakóházakkal új városrészt emelnek s annak a városnak mindennemű érdekeit előre mozdítják, örömben nem is tudja mit csináljon. Ami kedvezményt csak lehet adni, azokban örömmel részesíti az új telepéseket. Nálunk Székesfehérvárott ellenkezőleg történik.

A mi vasutasaink olyan utcákban laknak, amelyekben tengelyig sülyed a kocsi a sárba. Ázsia belsejében nem uralkodik nagyobb sötétség mint ott. Miért? Mert a város annyira nem becsüli ezeket az embereket, hogy utcaikat kiközveztelné és világítással látná el. Pédig ha megtenné, nem ingyen tenne. A vasutasok pótdatát fizetnek s annak ellenében semmit sem kapnak. Eddig túrték ezt a tarthatlan állapotot, de most már bajtáknak radikális orvoslásához fogtak.

Kérvényt adtak be a városhoz, melyben arra kérték, hogy a világítási költségeikhez egy harmadrészen járuljon hozzá. Ennek az igazán méltányos kérésnek a teljesítése 733 koronájába került volna a városnak s a tanács ezt a kérelmet is elutasította.

A vasutasok most már — mint értesítünk — a világításra nézve eddig tett ígéretekkel is szívesen visszavonják. A várossal most már egyáltalán nem tárgyalnak, hanem egyenesen a miniszteriumban próbálják meg ügyüket kellőképpen elintéztetni.

Az orsz. vasutasasszociáció megágyvátotta a székesfehérvári vasutasok ügyét. Dr. Lengyel Zoltán ügyvéd útján beadványt adtak be a kereskedelmi miniszterhez, melyben mint vasuti alkalmazottak feltárják székesfehérvári helyzetüket. A közel

napokban 150 tagú küldöttséggel mennek a kereskedelmi és belügyminiszterhez. Es mint értesültünk, arra is lesz gondjuk, hogy a városban szemben olyan viselkedést tanúsítsanak, mint amilyennel a város van ó irántuk. Ezt a mozgalmukat különösen a város kereskedelme és ipara fogja súlyosan megérezni.

HIREK.

Naptár.

November 29. Péntek.
R. Kuth.: Szaturain.
Pro.: Szaturain.
Gtr.: Mátyás ap.
Zsidó.: Sabbat Toldot.
Nap kel.: 7 ó. 26. nyugszik 4 ó. 11.
Hold kel.: 9 ó. 14. nyugszik d. u.

— **Vörösmarty-kör szombaton** este 6 órakor tartja szokásos évi Vörösmarty ünnepét. A sorrendben azonban változás esett, amennyiben Vértess Gyula dr. veszprémi tanfelügyelő s a Petőfi társaság tagja közbejött akadályok miatt nem jöhet városunkba. Helyette az utolsó percben Vértess József váltotta el a szám betöltését. Felolvasásának címe: Semmi sem új a nap alatt, (repülés, léghajó, gépkocsi, vizalatt járó naszd és beszélő gép hajdanában.)

— **Lemondás.** Farkasdy Dezső lemondott a városi takarékoskodásra ügyelő bizottság elnöki tisztségéről.

— **Iskolánk államosítása.** A székesfehérvári iskolák államosítása ügyében a polgármester a konkrét javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy küldöttséget menesszen a vallás és közoktatásügyi miniszterhez.

— **A zenekedvelők új helyisége.** Nagy port vert fel városunkban, hogy a zenekedvelőket az iparsikolából kiszorították. A zenekedvelők megkeresték a Kereskedelmi társulatot, hogy az esetre, ha a város rendelkezését nem vonja vissza, engedné át gyakorlati számára a felsőkereskedelmi iskola torna termét. Wertheim Armin elnök a kérelmet meleg ajánlás mellett terjesztette a választmány elé, ahol teljes mértékben méltatni tudták az egyesület érdemét e város kulturájában és készséggel engedték át a kívánt termet.

— **Lovagias ügy.** Geiger Dezső kir. törvényszéki elnök és dr. Krausz Zsigmond ügyvéd között a kir. törvényszék egyik hivatalos helyiségében erős szóváltásból álló incidens játszódott le, melynek következményeképp dr. Krausz Zsigmond Tóth Artúr és dr. Say Viktor utján provokálta az elnököt. Geiger Dezső megbízottjai dr. Eisenbarth Károly és dr. Schlamadinger Jenő. A megbízottak csütörtökön este ültek össze tárgyalásra.

— **Samu nem jött meg.** A Népszava által „öndicsértől büdös és frázisoktól részeg bochernek” nevezett nagyszakállú istentagadó felültette szellemi boldogombákra éhes közönségét és nem jött meg a csütörtökre hirdetett előadásra. A gombavacsora máskor lesz.

— **Uj sportpálya.** A Székesfehérvári Torna Club választmánya szerdán este illést tartott Hübner Károly elnökletével. Legfontosabb tárgy az új pályaszerzés volt, amit az egyesület sportéletének fejlődése feltételül és sürögösen megkíván. Terv több van. A választmány az ügy előkészítésére bizottságot küldött ki.

Ha igazán FRISS tiszta izú és **ZAMATOS** : **pörkölt kávét** : akar vásárolni, akkor forduljon mindég a **Fiumei kávébehozatalhoz** (Barátok épületében) Nagy raktár csokoládé és egyéb bonbonokban.

— **Tejesarnok.** Pap Ferenec szül. Palkovics Julianna Szeder-utca 55. szám alatti lakos naponta 45 liter tejet szállít helybéli lakosokhoz s mint most kiderült, ezt a nagymennyiségű tejet rendszeresen hamisítja. A rendőrség Papné tejhamisításért 125 K. forgalombahozatalért szintén 125 K. összesen 250 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Felhívás.** Felkérem a csizmadia iparos ifjúságot, hogy vasárnap délután 4 órakor a Ponty-vendéglőben lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjék. Skultéty István.

SZIGETI kamarai fénykép és 15 % kedvezményes árban részesíti karácsonyig

NAPONTA

megrendelőit. — A vasár- és ünnepnap 30 % kedvezmény tovább is fentmarad.

Figyelemzetjük olvasóinkat, hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet, árpadarát, vagy bármi mászt vennének, okvetlen keressék fel *Deutsch Aladar Simor-utca 5. sz.* alatti fűszer és liszt üzletet, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogramm buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 32 fillér.

— **Felhívás a kereskedőkhöz.** Miután a kereskedelmi társulat a nyári menetrendnek célirányos megváltoztatása dolgában már legközelebb lépéseket fog tenni, felkéri a kereskedőket, hogy az idevágó kívánásokat mielőbb adják be a titkári hivatalba.

Kiváló minőségű hentesárak, felvágottak, kolbászok, délutánonként meleg füstölthusok MARSCHALL-nál Kossuth-utca.

— **Értesítés.** Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy ezentul minden pénteken halastételek tartatnak. Zenét Pozsár Lajos zeneke szolgáltatta. Kiváló tisztelettel: **Juranek J.**

F. évi december hotól kezdve Rákóczi-utca 7. szám alatt magánmérnöki irodát nyitok, ahol a mérnöki szakba vágó megbízásokat, továbbá a vízvezetési és csatornázási házi berendezésekre vonatkozó ajánlatok szakszerű felülvizsgálását is elvállalom. WINKLER VILMOS okl. mérnök.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Róza-u. 5. sz. a., a Zirci templommal szemben).

Tanulmányok.

Irta: **Dr. Bierbauer Viktor** tisztifőorvos.

(Folytatás.)

Szt. László és Szt. Gellért kórház!

A pavilonok ventilációja és fűtése igen érdekes. A fűtés központi, hőmérő szerint szabályozható, ventiláció pedig villamossal történik és pedig a villamosság a levegőt a terembe alulról hajtja be és a megnyeztethet közel, az ellenkező oldalon távolodik el. Így örökös légáramlat van a teremben, anélkül, hogy légvonat lenne. Nyáron teljesen hűs levegő lesz behajtva, a pavilon mellett elhelyezett, tető alatt levő légcserélő készülékre, mely egy 5—6 köbméternyi nagy vastartály, amelyben van a villamos szellőző készülék, hideg vízvezetékű viz lesz oldalain végigsorgatva, s így a tartályban lehűlt levegő lesz a tartályba vezetve. A kórház udvarán át egy hosszú fedett járda van, e járdához vannak elhelyezve mintegy 20 méternyi távolságban és haránt irányban a pavilonok. A falak 2 méter magasságig mosható anyaggal vannak bevonva, a többi fatérsz meszelt. A padló cement, melyre a linoleum rá van erősítve. Könnyen mosható, tisztítható és fertőtleníthető. A szennyviz levezetésére különösen nagy gond van fordítva. A tífuszpavilonokból egy medencébe folyik s ott fertőtlenítik, szűrik s még utána poshasztják s nagy vízmennyiséggel együtt lesz teljesen tiszta állapotban kibocsátva.

A beteget beküldő orvos rendszerint már jelzi a ragályos kör nemét s így a felvételi irodák is külön a kórok szerint vannak, úgy, hogy ritkán esik meg az, hogy kanyaros beteg a felvételi irodában vörhenybeteggel érintkezhet. Mégis még-egyszer meg lesz vizsgálva a beteg a pavilon előterében.

A Szt. László kórház mellett van a Szt. Gellért kórház, de már a kerítések is majd mind el vannak távolítva. Ugy mentünk át egyenesen egy üres telken keresztül. Ez is olyanképp van berendezve, mint a másik, mégis a pavilonok elhelyezése egészen más. Láttuk a megfigyelő helyeket, ahol tavaly és harmad éve mindazok itt nyertek elhelyezést, akik csak koleras beteggel érintkeztek. Szép tágas, világos kórtermek, ishol egy sarok nincs, mind leván gömbölyítve, így könnyebben lehet tisztán tartani. Bemutatták azon termeket, hol a kolera gyanusak lettek ápolva addig, míg a betegségük pozitívnak bizonyult. Az ürülék és szennyvíz, a kolera pavilonokból egy, e célra épített házban elhelyezett cement medencébe folyt, az e célra külön épített ház talán hétszeres lakattal volt és van lezárva. Itt forró gőz, forró lég és vegyifertőtlenítő szerek alkalmazása után, bakteriologikus vizsgálat mezejtésével lett a víz lehocsátva, de nem a rendes csatornán, részben bepárolgatott. Így azután a bacillusnak tönkre is kellett menni. Bemutatták a potential ellátott 20 ágyas, 3 kolera barakot is, mely 2—3 hét alatt készül, egy budapesti mérnök találmánya. Az épület váza vas, falai cementből valók, közbe a belső és külső fal között, egy arasznyi légtér van s így a rossz hővezető miatt a barakk nyáron hűvös, fűthető levén, télen meleg. Padlója aszfalt.

Mindkét kórháznak külön konyhája van. Az ételt kétkerékű gya-

log kocnikon viszik a pavilonokhoz s a cinedény tartályokban a pavilonok földalatti helyiségeiből, liften szállítják fel a kórterembe. Bárna az edények a kórteremből teljesen tisztar mosva jönnek is le a földalatti helyiségekbe, mégis itt újra meglesznek mosva s csak ezután kerülnek vissza a konyhába, hol is rögtön forró vízbe helyezendők. A porcelán üveg-edény, evőszér mind vissza marad a pavilonban, az ott lesz végleg megtisztítva.

Székesfehérvár sz. k. város rkaptány-sága, mint rendőri büntető bíróság.
1912. kih. 662/2 sz.

A székesfehérvári rkaptány, mint I. fokú rendőri büntetőbírószárendőrbírája Zavaros Aladár rkaptány, a vád képviselőtében t. ügyész részvétele mellett terményhamisítási kihágással terhelt Jungbluth Józsefné, Király Borbála kihágási ügyében Székesfehérvárott 1912. év augusztus hó 2 napján megtartott nyilvános tárgyalás után következőleg ítélt: Jungbluth Józsefné, Király Borbála székesfehérvári születésű, 30 éves rk. vallású, földműves neje, székesfehérvári lakos az 1895. XLVI. tc. 3. §. a) és c) pontba ütköző kihágás miatt, melyet azzal követett el, hogy az általa termet tejet vízzel hamisította és az ilyen tejet vizet tejet forgalomba hozta, az 1895. XLVI. tc. 3. §. alapján 1/2 részben az államkincstárt, 1/2 részben a v. szegénypénztárt illető 50 és 25 korona, továbbá 50 és 25 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig 3 + 2 és 3 + 2 napi elzárással büntetettik. Kötele s ezen összeget 15 nap alatt különbeni közg. végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési, valamint a netán felmerülő eljárás költségeket sajátjából tartozik viselni.

A kbr. 21. §. alkalmaztatott. Kötele egyuttal terhelt 6 K 10 f. vegyvizsgálati díjat ugyancsak 15 nap alatt, közg. óhajítás terhe mellett a chemiai intézet részére megfizetni. Elrendeltetik egyuttal, hogy jelen ítélet jogerős emelkedés után terhelt költségén a Szivárott megjelenő „Fejérmegyei Napló” c. napilap egyik példányában közzétessék. Megokolás: Terhelt részben beismert vallomása a hivatalos feljelentés, Ambach Géza rbiztos terhelt tanuvallomása és a vegyvizsgáló állomás vegyelemezési bizonylata alapján; büntetlen előéletre, mint enyhítő körülményre tekintettel, fenti mérvben megbüntetni és az okozott költségek megtérítésére kötelezni kellett.

Tekintettel pedig arra, hogy terhelt a tejet nagy mérvben hamisította meg vízzel és a város területén több házat lát el tejjel, indokolt, hogy az ítélet az 1895. XLVI. tc. 7. §. alapján hirlapilag is közzétessék.

Kmf.

A másolat hitelül.

Zavaros,
rkaptány
rbbíró.

Székesfehérvár sz. kir. város tanács, mint II-od fokú rendőri büntetőbírószá.
1912. sz.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsa, mint a közigazgatási hatáskörébe utalt kihágási ügyekben való eljárásra hivatott másodfokú rendőri büntetőbírószá Ambach Géza rbiztos panaszra feljeltetés folytán Jungbluth Józsefné ellen a székesfehérvári rendőrkaptányi hivatal,

mint elsőfoku rendőri büntetőbíró ságnál 1912. kih. 662/1. szám alatt folyamatra tett kihágási ügyben ferkelt által a fenti számú első foku ítélet ellen benyújtott felebbezés iolytán következőképen

Ítélt:

A tanács, mint másodfoku rendőri büntetőbíró, a rendőrkapitány, mint elsőfoku rendőri büntetőbíró 1912. kih. 662/2. számú ítéletét, mellyel Jungbluth József, sz. Király Borbála az 1895. évi XLVI. tc. 3. §-ban és c) pontjában megállapított kihágásban vétkeinek mondotta ki s 50 és 25, továbbá 50 és 25 pénzbüntetésre, behajtathatlanság esetén 3 + 2 és 3 + 2 napi elzárásra ítélte, 8 korona 10 fillér vegyvizsgálati díj megfizetésére kötelezte, továbbá az ítélet jogerősége után terelt költségére a Székesfehérvárot megjelölt „Fejérmegyei Napó” c. napilap egyik számában közlését elrendelte felülvizsgálván indokainál fogva helyben hagyja.

Erről a rendőrkapitányt a további intézkedések megtétele végett értesíti.

Székesfehérvár okt. hó 18. napján.

A másolat hitelű.

Zavaros,
rkapitány.

A próhirdetések.

Próhirdetések előre fizetendők.

Eladóház. Csutora-utca 8. s számú ház, lakás, istálló és 300 □-öl telekkel eladó. Tudakozódní Iskola-u. 8. I. emelet 5. sz.

Kétszobás lakás (mellékhelyiségekkel) február 1-től kiadó. Széchenyi-u. 26.

Öreghegy Csonkadűlő 41. szám alatt egy hét oktályos és annak átelében egy öt oktályos szőlő és a Palotai-ut mellett a bakterháztól lefelé negyedik szántó rét szabadkézből eladó. Uudakozni lehet özv. Kocsis Istvánnánál, Öreghegy 41. szám alatt.

Egy használt rövid zongora és egy pianínó eladó. Simor-utca 37. sz.

Csinosan butorozott szoba előszobával kiadó. Palotai-u. 12. szám.

Műhelynek (esetleg raktárnak) igen alkalmas istálló azonnal kiadó Széchenyi-u. 26. sz. alatt.

Két becsületes, szorgalmas, jóvaló vincellért keresek. Almássy János Sörházter 3.

Bejárónók és egy bolti elárúsító helyet keresnek. Cim a kiadóban.

A fiskális dűlőben két kitűnő karban levő, nagyon jó termő szőlő egy darabban, összesen 10 oktály eladó. Cim a kiadóhivataltban.

Varrógépjavítások

műhelyinkben gyorsan és szakcszerűen készíttetnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete, Székesfehérvár, Nádorutca, Tóthányi-ház

ÁLLANDÓ BETÉTEKRE

5 % - OT

ad a

Székesfehérvári Hitelszövetkezet

EGY ÚJ, rövid, 3 pedálos

ZONGORA

136 cm. hoszu, 140 cm. széles; eladó.

— Veszek jó karban levő használt zongorákat, esetleg be: cserélem ujjakkal. :

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

Üzletátvétel.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására adni, hogy

a Szőgyény-Marich-utca. 2. szám alatt levő

GLANCZ BÉLA fűszerüzletét átvettem.

Főtörékvésem leendő, hogy a nagyérdemű közönség pártfogását kitűnő árukkal, pontos és szolid kiszolgálással minél szélesebb körben kiérdemeljen.

Raktáron tartok mindennemű fűszer, kávé, stb. áru cikkeket.

Kérve a szives pártfogást, maradtam kiváló tisztelettel

Varga János.

Üzletátvétel

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Kossuth utca 15. szám alatt levő

ROBITSEK SÁNDOR-FÉLE PAPIRÜZLETET

a mai napon átvettük és raktárunkat még dúsabban felszerelve, tovább vezetjük. — Főtörékvésünk odairányul, hogy pontos és szolid kiszolgálással a nagyérdemű közönség szives pártfogását és jóindulatát, melyben az üzletet eddig részesítette, továbbra is kiérdemljük. Könyvek, mindennemű papírok, íródszere, gramofonok és elsőrendű gramofon lemezek.

mélyen leszállított áron kaphatók.

Szives pártfogást ismételve kérjük kiváló tisztelettel:

Horváthné és Rónainé.

Eladni

vagy venni-valója van

az apróhirdetések közt tegye közzé!

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő. **Bástya-utca 3. szám.**

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponta az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem elsőrendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

- Gőzfürdő . . . . . —60
- Gyermekek 10 évig . . . —30
- Porcellán kád . . . . . 1—
- Cinkád . . . . . —80
- Hideg-gyógyfürdő . . . —60
- Iszapfürdő . . . . . 2—
- Szénsavas-fürdő . . . . . 2—
- Sósifürdő 1-20
- BÉRELJEGYEK:** 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA,
rűrdőtulajdonos.